

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). **Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.**
Головний редактор В. Горвий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ. **Редакційна колегія:** Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. **Бюлетень підготували:** Т. Гранчак, О. Ворошилов, І. Соколова.
Адреса редакції: НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 21
(19 березня 2013 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	10
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	21
ПОЛІТИКА	33
ЕКОНОМІКА.....	37
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	42

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Вітання Президента України В. Януковича генеральному директору Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського О. С. Онищенко з нагоди ювілею

Шановний Олексію Семеновичу!

Прийміть щирі вітання з нагоди Вашого ювілею.

Завдяки багаторічній плідній праці, активній науково-організаційній і громадській діяльності Ви здобули широке визнання і повагу серед колег і друзів, усієї наукової спільноти.

Упевнений, що притаманні Вам високий професіоналізм, організаторські здібності, принциповість та інтелігентність і надалі сприятимуть розвитку вітчизняної науки й бібліотечної справи, збереженню духовного надбання нашого народу.

Бажаю міцного здоров'я, щастя, добробуту і творчої наснаги.

З повагою,

Віктор Янукович

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua/news/27132.html>). – 2013. – 17.03).*

Ювілей генерального директора Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського академіка О. С. Онищенка

17 березня свій ювілей відзначив генеральний директор Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, учений-філософ і культуролог, академік Національної академії наук України (1997), заслужений діяч науки й техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки й техніки (2008) Олексій Семенович Онищенко.

З іменем О. С. Онищенка, його багаторічною науково-дослідною та організаційною діяльністю пов'язаний розвиток нових, перспективних напрямів наукової думки, формування авторитетної школи вітчизняного бібліотекознавства, яка виховала плеяду талановитих учених і практиків.

Увага Олексія Семеновича зосереджена на вивченні соціокультурних процесів, тенденцій формування в Україні інформаційного, громадянського суспільства. Він брав участь у розробці концепцій ідеології державотворення, розвитку гуманітарної сфери, реформи політичної системи, державної інформаційної політики. Під науковим керівництвом і за участі

О. С. Онищенко підготовлено і видано чотири томи «Історії Національної академії наук України», два томи «Історії національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», п'ять томів «Національної бібліографії України», організовано видання багатотомного видання «Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського». Реалізація розробленої ним концепції розвитку Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського сприяла перетворенню її на загальнодержавний науково-інформаційний комплекс.

сучасників!

І сьогодні професіоналізм О. С. Онищенко, його широка ерудиція, працездатність, відповідальність, небайдужість, творчий підхід і відданість своїй справі є зразком того, яким має бути справжній учений.

З нагоди ювілею вітаємо О. С. Онищенко з Днем народження!

Зичимо міцного здоров'я, добробуту, невичерпної енергії та оптимізму, натхнення і сил для подальшої плідної творчої діяльності на благо української науки, реалізації запланованого та гідної оцінки

сучасників!

Колектив СІАЗ НБУВ

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, старш. науч. сотр. НБУВ, канд. ист. наук

Перспективы сотрудничества Украины с Таможенным союзом в оценках экспертов

Во время пресс-конференции 6 марта в Каневе *глава Украинского государства В. Янукович* сообщил, что ориентировочно в апреле президенты Украины, РФ, Казахстана и Беларуси обсудят вопрос о присоединении Украины к положениям Таможенного союза.

Президент, в частности, рассказал, что во время последних переговоров с президентом РФ В. Путиным 4 марта они обсуждали вопрос формата работы Украины с Таможенным союзом. В. Янукович проинформировал, что они договорились продолжить эту работу не только на уровне правительств, но и с привлечением исполнительного органа Таможенного союза. Он отметил, что после этой работы в течение полутора-двух месяцев должна состояться встреча президентов Казахстана, Беларуси, России и Украины. Президент Украины прогнозирует, что такая встреча состоится в апреле. «На этой встрече мы будем обсуждать эти вопросы и принимать соответствующие решения», – сказал он.

По убеждению В. Януковича, формат сотрудничества Украины с Таможенным союзом не должен противоречить международным обязательствам нашего государства и призван способствовать формированию таких отношений, которые бы создавали мотивации для увеличения товарооборота и условия для движения товаров и финансов. «Все, что не будет противоречить нашим международным обязательствам, не будет противоречить правилам ВТО, по всем этим вопросам мы готовы присоединиться к положениям Таможенного союза для того, чтобы создать условия для наших товаропроизводителей, для наших экономик», – подчеркнул Президент.

По словам главы государства, этот формат сотрудничества должен снять проблемы, которые есть сегодня в торгово-экономических отношениях между Украиной и странами-участницами Таможенного союза. При этом глава государства отметил, что только с Россией в прошлом году Украина потеряла примерно до 5 млрд дол. товарооборота.

Как известно, Украина предложила формат сотрудничества с Таможенным союзом в формате «3+1» (Россия, Беларусь и Казахстан плюс Украина), при котором наша страна не становится официальным членом ТС.

Как заявил *министр иностранных дел Украины Л. Кожара*, «для Украины наиболее приемлемой формой сотрудничества с Таможенным союзом является формат “3+1”, в котором наше государство могло бы принимать участие путем создания зоны свободной торговли с Таможенным союзом и присоединения к тем либо иным соглашениям этого

межгосударственного образования в отдельных сферах, с учетом интересов всех без исключения сторон». Л. Кожара также подчеркнул, что Киев заинтересован в расширении экономического сотрудничества с Таможенным союзом и продолжает искать такие формы взаимодействия, которые бы учитывали национальные интересы страны.

Кроме того, министр высказался за развитие взаимодействия между Таможенным союзом и европейским рынком. «Сегодня для Украины это очень конкретный экономический вопрос. Наша задача – создать основу для настоящего объединения всей Европы, – заявил Л. Кожара. – Украину, ЕС и Россию в перспективе должны объединить безвизовый режим и совместная зона свободной торговли».

Однако такая инициатива не нашла поддержки со стороны членов ТС. В частности, *посол России в Украине М. Зурабов* назвал маловероятным возможность сотрудничества Украины с Таможенным союзом по формуле «3+1». «Надо учитывать то, что на политическом уровне такая возможность на сегодняшний день рассматривается как маловероятная», – сказал он.

Как утверждают информированные источники в Киеве, Москва не приняла это предложение, поскольку формата «специального членства» нет в уставных документах Таможенного союза.

Вместе с тем М. Зурабов назвал важным сотрудничество между Киевом и странами Таможенного союза на пути поиска формата сотрудничества. «Есть в этом направлении уже определенные достижения, потому что существуют рабочие группы, комиссии... такая работа ведется на постоянной основе», – подчеркнул он.

Впрочем, в Киеве считают, что в последнее время российская сторона смягчает позицию в отношении Украины, в том числе и по вопросу ТС. И происходит это из-за действий Евросоюза, который занял неожиданно активную позицию в процессе евроинтеграции Украины.

В частности, *руководитель Международного института демократий С. Таран* отмечает, что на сегодняшний день Москва готова снизить планку требований. «Президенты, завершившие прошлый год на скандальной ноте – декабрьский визит В. Януковича в Москву был отменен в день визита, – сейчас возобновили диалог, сверили позиции. Само по себе это означает, что российская сторона отказалась от ультимативного тона переговоров с Киевом», – сказал эксперт. Он также подчеркнул, что, «учитывая все обстоятельства, в первую очередь – итоги саммита Украина – ЕС, в России признают, что членство Украины в Таможенном союзе сейчас невозможно. А замораживать отношения с Киевом неразумно».

«На мой взгляд, это чрезвычайно важное замечание: российский лидер четко обозначил, что интеграция с Таможенным союзом – не чистая экономика, как говорят многие представители партии власти, а вопрос политики. Даже политической стратегии. В Москве отлично понимают, что если соглашения, связанные с евроинтеграцией, будут подписаны, то можно ставить крест на попытках втянуть Украину в российскую внешнеполитическую орбиту, сделать ее пророссийским плацдармом в

Восточной Европе», – полагает С. Таран. Он считает, что ситуация прояснится через три месяца, когда станет известно, будет ли ЕС подписывать соглашение о сближении с Украиной.

Директор Киевского центра политических исследований и конфликтологии М. Погребинский согласен с тем, что на сегодняшний день позиция России относительно условий членства Украины в Таможенном союзе является не такой жесткой, как ранее, поскольку его выгоды для нашего государства российская сторона связывает со степенью интегрированности.

«Раньше со стороны России были заявления, что никаких промежуточных форм (членства Украины в Таможенном союзе. – Ред.) мы не рассматриваем. А теперь В. Путин говорит, что Украина может получить рост ВВП или на 1, или на 6 %, в зависимости от степени интегрированности в Таможенный союз. Очевидно, российская сторона говорит, что полноправное членство необязательно, может быть различная степень интегрированности. Я считаю, что Россия смягчила свою позицию – я так интерпретирую слова В. Путина», – сказал политолог.

Он добавил, что такую форму сотрудничества с ТС раньше и предлагала украинская сторона. В то же время, по мнению эксперта, в переговорах на эту тему «какого-то очевидного прогресса нет», а происходит «определенное объяснение собственных проблем».

По словам М. Погребинского, высказывания В. Януковича относительно вступления Украины в ТС свидетельствуют о том, что он не готов жестко заявить об отказе, как и не готов сказать о том, что давало бы основания надеяться, что Украина хотя бы в будущем сможет стать членом Таможенного союза.

Оценивая последние внешнеполитические события, М. Погребинский выразил мнение, что «никакого сближения с Европой не произошло и никакого реального сближения с Россией также не состоялось». «Украина, как и раньше, находится в ситуации неопределенности: она не нашла такого формата дружбы с одними и с другими, чтобы все были довольны, но в то же время она никому не отказывает», – подытожил политолог.

М. Погребинский высказал уверенность в том, что, хотя Украина и является неудобным членом как в Евросоюзе, так и в Таможенном союзе, вопрос её вступления в одну из организаций – сугубо политический: «Вопрос об участии Украины в ТС является принципиальным для европейцев. Это борьба ... Украина – некомфортный член ТС. Она была бы головной болью больше, чем пользой для ТС. Для России движение Украины к ТС является политической победой между РФ и Европой. Лучший вариант был бы таким: Европа отказывается подписывать Соглашение об ассоциации, но Украина заявляет, что всё равно будет выполнять требования ассоциации – это в её интересах».

Политолог, советник Президента Украины Д. Выдрин также уверен в том, что данный вопрос уже давно перешел из экономической плоскости в политическую: «Если появились претензии со стороны европейских

партнеров, которые говорят, что сотрудничество с ТС может осложнить геополитическую конструкцию Украины с Европой, то это уже даже не политика, а геополитика – высшая фаза политики», – уверен Д. Выдрин.

Точку зрения о том, что украинские сторонники Таможенного союза воспринимают его более политически, чем экономически – как «союз с Россией» – разделяет *польский политолог, президент Фонда им. С. Батория в Варшаве А. Смолар*. Одновременно он обнадеживает украинских сторонников евроинтеграции, говоря, что если нынешняя украинская власть готова принять демократические нормы Европы, то они получат возможность подписания ассоциации с ЕС и заодно обезопасят Украину от давления России. «И тогда отношения между Украиной и Россией докажут то, что давление со стороны Москвы прекратится, как в случае с Польшей. У нас довольно плохие отношения с Россией, она оказывала давление на экономическую политику, но когда мы начали вести переговоры с ЕС, политика Кремля стала для нас неприемлемой и она больше не распространяется на нас», – приводит он пример из недавней истории своей страны.

«Главная проблема Украины – внутри нее, именно в выборе между Россией и Европейским Союзом, потому что даже отношения с Россией станут лучше с того момента, когда Кремль увидит, что больше невозможно шантажировать Украину».

Хотя и экономические аспекты вопроса со счетов никто не сбрасывает. Как проинформировал *экономист Международного центра перспективных исследований и конфликтологии А. Кошик*, украинские ученые ранее тщательно рассмотрели все варианты, связанные с интеграцией в ТС. «Украина действительно получила бы от членства в ТС ощутимую экономическую выгоду – и снижение цен на энергоносители, и оживление промышленности за счет новых кооперационных связей. Совокупно это дало бы в среднем 9 млрд дол. в год», – отметил эксперт.

С другой стороны, добавил А. Кошик, экономические расчеты, связанные с евроинтеграцией, практически не проводились: «Нам говорят, что, в общем, в будущем на перспективу это выгодно. Но нужно учитывать то обстоятельство, что Украина в свое время вступила в ВТО крайне поспешно, желая в первую очередь опередить Россию, а поэтому согласилась на невыгодные условия. У нас примерно в два раза ниже уровень таможенной защиты, чем у наших партнеров. Как только подпишем соглашение о зоне свободной торговли с Евросоюзом, европейские товары потоком хлынут в Украину. А Таможенный союз вынужден будет, защищая свою экономику, ввести торговые барьеры на границах с Украиной. Куда в таком случае деваться украинским производителям, кому будут нужны их товары? Последствия будут катастрофическими для экономики Украины и для наших граждан», – прогнозирует эксперт.

Также А. Кошик считает неслучайным замечание В. Путина во время встречи с В. Януковичем в Завидово о трудовых мигрантах. По разным данным, в России работают 1–1,5 млн граждан Украины. Эксперт отметил,

что в последние годы денежные переводы гастарбайтеров из России превышают суммы переводов из стран ЕС: «В Европе безработица, экономические проблемы. Они будут постепенно выдавливать украинских гастарбайтеров. Членство страны в Таможенном союзе оживило бы ряд отраслей и позволило бы им найти работу на родине. В противном случае и ЕС откажется от наших рабочих рук, и Таможенный союз закроет границы. Куда пойдут эти люди? Не исключено, что на улицу – протестовать против евроинтеграции».

Со своей стороны *руководитель Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко* убежден, что в нынешней политической ситуации Президент Украины В. Янукович вынужден торговаться и с Москвой, и с Брюсселем. Комментируя итоги встречи президентов Украины и РФ в Завидово 4 марта, он заявил, что «главный итог встречи в том, что она состоялась. Процесс идёт. Для Президента Украины В. Януковича этот визит – в стиле “чартерной дипломатии”. Он вынужден торговаться и с Брюсселем, и с Москвой. Европу шантажируют темой ТС, а Россию убеждают темой уступок по причине ЕС», – уверен эксперт.

Впрочем, В. Фесенко считает, что «продолжение украинско-российской партии может появиться только после решения по евроинтеграции Украины. Как только для двух стран станет ясно, что соглашение с ЕС не будет подписано, игра пойдёт иначе. По времени принятие решений – это июнь – октябрь».

Президент РФ В. Путин хотел бы свести все темы к одной – к ТС... После решения о евроинтеграции Украины иначе пойдёт диалог России и Украины».

В свою очередь *политолог, профессор Киево-Могилянской академии А. Гарань* констатирует, что ныне «Украина с опаской относится к предложениям вступить в Таможенный союз. ...И у Киева есть немало причин, как объективных, так и надуманных, чтобы пока что отказываться предложениям Москвы».

Хотя, как считает А. Гарань, В. Путин как бы заманивает В. Януковича в ТС экономическими преференциями, и это может теоретически сработать, так как В. Януковичу нужно найти средства для улучшения социально-экономического положения в Украине. Но в долгосрочной перспективе это угрожает Украинскому государству политическим подчинением России. «Пойдя на политические уступки, вступая в ТС, где Украина не имеет даже достаточно голосов, чтобы защищать свои позиции, Украина может очень много потерять. История показывает, что, вступая в союзы с Россией и получая краткосрочные преимущества, в перспективе Украина теряла все. То есть политически это несет угрозу и Украине в целом, и В. Януковичу в том числе как Президенту Украины. Мы понимаем, что В. Янукович противится вступлению в Таможенный союз, и мне кажется, что вряд ли тут В. Путину удастся дожать В. Януковича», – прокомментировал эксперт итоги последней встречи президентов Украины и РФ.

Народный депутат Украины О. Доний также считает подобные опасения небеспочвенными. «Интерес России к Украине фактически выражается в постепенной корпорации Украины в Россию, то есть идет речь о возрождении Российской империи. Для этого используются последовательные методы, как в политической сфере, так и в экономической – создание ТС, вплоть до спортивной – идеи подкупа украинских клубов ежегодной многомиллиардной программой совместного чемпионата. Это интерес России», – уверен депутат.

О. Доний считает, что интересы Украины в Таможенном союзе находятся под знаком вопроса. «То, что происходит между другими странами – взаимовыгодный обмен товарами, человеческими ресурсами, обмен гуманитарной информацией, в ситуации с Россией не работает. И иллюзии, что российский рынок может помочь развитию украинской промышленности, развеиваются реальностью. К сожалению, практика свидетельствует, что Россия не рассматривает ни одну страну на территории бывшего СССР как равноценного партнера», – высказывает он мнение противников вступления в ТС.

Что касается российских экспертов, то они рассматривают вопрос о вступлении Украины в ТС довольно оптимистично. В частности, **проректор Университета им. Плеханова, директор Института политических исследований, член Общественной палаты РФ И. Марков** акцентирует внимание на том, что плюсы вступления в ТС лежат в плоскости экономики, а проблемы лежат в плоскости политики. И, на его взгляд, нет ни одной серьезной проблемы, которая бы лежала в экономической плоскости и препятствовала вступлению в ТС. Поэтому он совершенно уверен, что Украина обязательно присоединится к Таможенному союзу, но вопрос в том, на каких условиях и какую цену она за это заплатит? Но в любом случае, по мнению И. Маркова, Украина каждые полгода платит за неприсоединение к ТС деградацией своей экономики.

В свою очередь украинский эксперт, **директор Института политического анализа и международных исследований С. Толстов** обращает внимание на то, что в проекте соглашения между Украиной и ЕС об ассоциации, который фигурировал в прессе, нет указаний на то, что Украина связана в своих отношениях с другими интеграционными проектами. «Соглашение парафировано и будет подписано в том виде, в котором оно согласовано на сегодняшний день. Поэтому Украина может подбрасывать Евросоюзу новые вызовы, понимая текст буквально, попытаться решать вопросы с Таможенным союзом вне рамок этого соглашения», – заявил эксперт в ходе круглого стола на тему: «Каковы шансы Украины заключить Соглашение об ассоциации с ЕС в 2013 г.».

Кроме того, С. Толстов подчеркнул, что Украине практически в любом случае придется искать алгоритм сотрудничества с Таможенным союзом – без этого сложно будет получить скидку на российский газ. По словам политолога, именно от этого будет зависеть инвестиционная привлекательность Украины.

С другой стороны *замруководителя Центра им. А. Разумкова В. Чалый* опасается, что желание сейчас же получить ощутимую экономическую выгоду может перевесить все прежние лозунги о перспективности евроинтеграции. Россия способна создать для Украины временный, на два-три года, режим экономических преференций, позволяющих решить все социальные проблемы, чтобы В. Янукович мог пойти на выборы 2015 г., полагает он.

Впрочем, как подчеркивает *политический обозреватель В. Портников*, «даже Таможенный союз остается для Кремля фикцией, потому что и А. Лукашенко, и Н. Назарбаев категорически выступают против его политического развития, а Н. Назарбаев даже пригрозил покинуть ТС, если об этом пойдет разговор.

...В Таможенный союз, кстати, попасть куда труднее, чем в ЕС: Украине необходимо будет годами пересматривать соглашения со странами ВТО, платить огромные штрафы. Даже если предположить, что завтра мы подпишем какой-нибудь меморандум о вступлении в ТС, это будет только означать начало процесса, который не закончится никогда».

В целом же, по мнению экспертов, украинская сторона пытается найти такой формат взаимоотношений с Таможенным союзом, который бы не стал преградой для подписания Соглашения об ассоциации и зоне свободной торговли с ЕС, тогда как российская сторона настаивает на более тесной интеграции Киева.

Прогнозируется также, что вопрос о стратегии взаимодействия Украины и ТС Президенты В. Янукович и В. Путин, скорее всего, отложат по крайней мере до мая, когда решится вопрос о том, будет ли в ноябре подписано соглашение об ассоциированном членстве Украины в Евросоюзе, предполагающее создание зоны свободной торговли. На данном же этапе украинский и российский лидеры займутся текущими вопросами, которые традиционно связаны с поставками газа и базированием флота.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради В. Рибак відкрив ранкове пленарне засідання парламенту, повідомляє кореспондент УНН. В залі зареєструвалося 390 народних депутатів.

На сьогоднішньому пленарному засіданні парламентарі серед іншого розглянуть проект постанови про призначення виборів у місті Києві, а також проект постанови про створення ТСК стосовно перевиборів у п'яти проблемних округах (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 19.03).

Голова Верховної Ради України В. Рибак підтримує ідею скасування депутатської недоторканності. В інтерв'ю телеканалу «Рада» В. Рибак у контексті подій, які відбуваються в парламенті, заявив, що усі депутати повинні відповідати за свої дії. Тому, за його словами, недоторканність необхідно скасувати.

«Я підтримую думку, що депутати повинні бути відповідальними і зробити усе, аби люди, які їм повірили і їх обрали, отримали краще життя», – сказав він **(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 15.03).**

Голова Верховної Ради України В. Рибак провів нараду з представниками депутатських фракцій, на якій йшлося про шляхи врегулювання ситуації в парламенті. Про це В. Рибак повідомив 15 березня в інтерв'ю телеканалу «Рада».

За його словами, на нараді були присутні заступники керівників фракцій. «Ми з'ясували, які питання є в опозиції. Вони сформулювали кілька питань, за умови вирішення яких буде розблоковано роботу парламенту», – сказав В. Рибак.

Зокрема, повідомив спікер ВР, опозиційні фракції порушували питання щодо призначення дати виборів київського міського голови, а також стосовно розгляду «опозиційних» законодавчих ініціатив не лише в середу, а й у будь-який день роботи парламенту в пленарному режимі.

Голова Верховної Ради зауважив, що «вибори для опозиції вже почалися», і висловив думку, що якщо опозиція так поводитиметься і далі, «то вона не встигне виконати взяті на себе обіцянки» перед виборцями. До того ж він укотре наголосив на важливості нормалізації роботи вищого законодавчого органу в інтересах країни: «Треба виконувати закони та зобов'язання перед Радою Європи», – зазначив В. Рибак, і висловив сподівання, що ці питання об'єднають депутатів від усіх політичних сил.

«Я сподіваюся, що наступного тижня Верховна Рада працюватиме», – сказав він **(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 15.03).**

В Верховную Раду в пятницу, 22 марта, приглашены все члены правительства во главе с Премьер-министром Н. Азаровым. Об этом на брифинге заявил спикер парламента В. Рыбак. «Мы приняли решение, что в пятницу в парламент будет приглашено все правительство», – заявил он (<http://ubr.ua/ukraine-and-world/power/v-piatnicu-v-radu-pridet-ves-kabmin-215204>).

По его словам, до 19 марта будут подготовлены все вопросы к Кабинету Министров. Он также отметил, что ВР на этой неделе будет полноценно работать: «Мы определились по всем вопросам... Я не вижу проблем, чтобы заблокировать, не выполнять свои обязанности и не работать».

Кроме того, спикер ВР сообщил, что Верховная Рада намерена на этой пленарной неделе рассмотреть назначение даты выборов мэра Киева и Киевского городского совета, а также создание временной следственной комиссии по расследованию возможных фальсификаций на выборах Верховной Рады в 2012 г. и лишения С. Власенко депутатского мандата. «Мы договорились со всеми фракциями, что будет создана ВСК, которая рассмотрит ситуацию по пяти округам, по С. Власенко. После этого можно будет что-то говорить», – заявил он (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 18.03).

Голова Верховної Ради України В. Рибак висловив вдячність Президенту Латвійської Республіки А. Берзиньшу за підтримку Латвією євроінтеграційних прагнень України.

«Хотів би подякувати Вам, пане президенте, за слова підтримки євроінтеграційних прагнень України, а також за активну позицію Вашої країни під час обговорення в інституціях ЄС питань подальшого розвитку відносин Україна – ЄС, зокрема в контексті перспектив підписання угоди про асоціацію», – сказав В. Рибак під час зустрічі з президентом Латвійської Республіки А. Берзиньшем.

«Саміт Україна – ЄС 25 лютого 2013 р. став важливим етапом у контексті визначення подальших кроків з метою підписання угоди про асоціацію на Вільнюському саміті “Східне партнерство” в листопаді поточного року», – зазначив керівник парламенту. До того ж Голова Верховної Ради підкреслив, що український парламент планує розглянути законопроекти з питань євроінтеграції як першочергові.

У свою чергу президент Латвійської Республіки наголосив, що Латвія «повністю підтримує» євроінтеграційні устремління України й готова поділитися досвідом вступу до ЄС (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 15.03).

Фракція УДАР вимагає, щоб до парламенту прибули Прем'єр-міністр України М. Азаров і Президент України В. Янукович і надали відповіді на ряд важливих питань. Про це 18 березня під час Погоджувальної ради в парламенті заявив лідер фракції УДАР В. Кличко.

«Влада повинна назвати день, коли уряд М. Азарова звітуватиме за свою роботу і можна буде поставити питання про його відповідальність. Ми також звернулися до Президента В. Януковича з вимогою прийти до Верховної Ради і дати відповідь на питання, які цікавлять суспільство», – сказав В. Кличко. Він наголосив, що Президент має припинити ховатися за своїх речників і чітко дати відповідь, коли з'явиться в парламенті.

Крім того, додав В. Кличко, УДАР підготував усі необхідні документи для створення Тимчасової слідчої комісії щодо дій спікера В. Рибак, зокрема це стосується відсутності його реакції на неособисте голосування депутатів, відмови проводити позачергову сесію, позбавлення депутатів мандата.

В. Кличко звернувся з проханням до всіх фракцій запропонувати свої кандидатури до складу цієї комісії – і комісія розгляне факти порушень В. Рибакон законодавства.

Також В. Кличко наголосив на необхідності ухвалення рішення про проведення виборів у Києві (*Сайт партії УДАР (<http://klichko.org/ua>). – 2013. – 18.03*).

Опозиція вимагає негайного ухвалення постанови про оголошення виборів мера Києва та Київської міської ради, створення ТСК щодо порушень на парламентських виборах і позбавлення мандата С. Власенка, а також виступу Президента В. Януковича в парламенті та звіту Прем'єр-міністра. Про це голова фракції «Батьківщина» заявив на Погоджувальній раді керівників парламентських фракцій в понеділок, 18 березня.

А. Яценюк підкреслив, що 19 березня – присічний термін голосування постанови щодо виборів у Києві. «27 травня закінчується термін повноважень Київської міської ради, з 28 травня ця рада не повноважна. З огляду на це, 19 березня ми повинні проголосувати постанову про оголошення в конституційні терміни виборів мера Києва та Київської міської ради. А конституційні терміни – це саме 2 червня, як було внесено фракцією УДАР й одностайно було проголосовано всіма членами комітету».

Він заявив, що опозиція вимагає створити Тимчасову слідчу комісію з розслідування порушень на парламентських виборах і законності позбавлення С. Власенка статусу народного депутата України (*Сайт партії «Фронт змін» (<http://frontzmin.ua>). – 2013. – 18.03*).

Партия регионов готова рассмотреть вопрос проведения выборов в Киеве 2 июня этого года по старой процедуре. Об этом на брифинге заявил глава фракции ПР А. Ефремов.

«Я задал (Виталию) Кличко вопрос, осознали ли они, что они предлагают, потому что он в своем выступлении сказал, что они хотели бы, чтобы выборы состоялись 2 июня, но при этом был принят новый закон для проведения выборов в Киеве либо внесено изменение. Его коллеги же об этом не говорили, а просто настаивали на проведении выборов 2 июня... Мнения, насколько я понимаю, у них разделились. Пусть наши коллеги определятся», – пояснил парламентарий.

Он также отметил, что в случае принятия нового закона понадобится минимум два месяца для проведения выборов на основании нового закона. Поэтому, по словам А. Ефремова, ПР готова рассмотреть вопрос проведения выборов в Киеве 2 июня этого года при условии невнесения изменений в действующий закон. «Если по старой процедуре, то мы рассмотрим предложение по проведению выборов 2 июня», – сказал он.

По словам депутата, его фракция готова рассмотреть вопрос о назначении выборов на 2 июня либо же принятия нового закона, однако после окончательного формирования предложения оппозицией.

Напомним, 15 марта на совещании руководства фракций с Председателем парламента В. Рыбаком оппозиция настаивала на заслушивании 22 марта Премьер-министра Н. Азарова, а также на присутствии всего состава Кабмина (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 18.03).

Комітет з питань верховенства права та правосуддя не підтримує проект закону про посилення державного контролю за використанням природних ресурсів, що перебувають у приватній власності суб'єктів господарювання.

Законопроектом (реєстр. № 1046) пропонується визначити заходи щодо посилення державного контролю за використанням природних ресурсів, які перебувають у приватній власності суб'єктів господарювання. Зокрема, з метою підвищення відповідальності суб'єктів господарювання у сфері ресурсокористування та з урахування вимог ст. 92 Конституції України ним пропонується за порушення встановленого законом правового режиму використання природних ресурсів встановити такий вид адміністративно-господарської санкції, як примусове відчуження природних ресурсів, що перебувають у приватній власності суб'єкта господарювання.

Проектом закону пропонується внести відповідні зміни до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Земельного кодексу України, Господарського кодексу, Кодексу адміністративного судочинства з метою правового врегулювання питань щодо застосування такої адміністративно-господарської санкції. Ураховуючи, що передбачена адміністративно-господарська санкція стосується обмеження права приватної власності суб'єкта господарювання, зазначали члени комітету, питання пропонується вирішувати в судовому порядку, передбачивши механізми компенсації з урахуванням завданих порушенням правил ресурсокористування збитків навколишньому природному середовищу.

Під час обговорення народні депутати висловили ряд зауважень до законопроекту. Зокрема, члени комітету не погоджуються із запропонованими змінами, оскільки встановлення факту порушення правового режиму використання природних ресурсів, що перебувають у приватній власності, виходить за межі компетенції адміністративного суду. На засіданні комітету вказувалося, що, відповідно до вимог ст. 3 Кодексу адміністративного судочинства, справа адміністративної юрисдикції – це переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір, у якому хоча б однією зі сторін є орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа або інший суб'єкт, який здійснює владні управлінські функції на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень.

Крім того, наголошували парламентарі, якщо відповідні діяння щодо природних ресурсів є суспільно небезпечними, їх вчинення тягне за собою кримінальну відповідальність, передбачену ст. 236 «Порушення правил екологічної безпеки», 239 «Забруднення або псування земель», 242 «Порушення правил охорони вод» та іншими Кримінального кодексу.

На думку народних депутатів, порушені в законопроекті питання достатньо врегульовані чинним законодавством України, тому нагальна потреба в його прийнятті відсутня (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.03*).

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти в другому читанні та в цілому проект закону про внесення зміни до ст. 16 Закону України «Про здійснення державних закупівель» (щодо зміни конкурсних умов).

Законопроектом (реєстр. № 0884) пропонується тимчасово до 31 грудня 2015 р. встановити нові кваліфікаційні критерії для учасників процедур закупівель, згідно з якими замовник може вимагати від учасника, замість «наявності обладнання і матеріально-технічної бази», як це передбачено чинною нормою, «наявність обладнання і матеріально-технічної бази, у тому числі власних виробничих потужностей та/або центрів обслуговування на території України...»

На засіданні комітету зазначалося, що необхідність прийняття проекту «викликана потребою в подальшому вдосконаленні законодавства у сфері державних закупівель, зокрема в частині підтримки вітчизняного виробника під час здійснення процедури державних закупівель» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.03*).

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до ст. 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (щодо першочергового безоплатного забезпечення санаторно-курортним лікуванням інвалідів війни).

Законопроектом (реєстр. № 1086) пропонується внести зміни до ст. 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», надавши право інвалідам війни, які брали безпосередню участь у бойових діях під час Великої Вітчизняної війни і війни з Японією, на забезпечення санаторно-курортним лікуванням першочергово з-поміж позачерговиків, що надасть можливість підвищити рівень соціального захисту інвалідів Великої Вітчизняної війни, підтримати здоров'я і моральний дух фронтовиків.

Комітет зазначив, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради також підтримує законодавчу пропозицію, спрямовану на посилення соціальної захищеності інвалідів війни з-поміж зазначених осіб, і

вважає, що за результатами розгляду в першому читанні законопроект може бути прийнято за основу.

Також комітет звернув увагу, що представники громадських організацій ветеранів підтримали законопроект, проте під час його обговорення висловили пропозиції щодо необхідності концептуальних змін у соціальному захисті ветеранів війни. Міністерство соціальної політики, Міністерство фінансів і Державна служба з питань інвалідів та ветеранів висловилися щодо підтримки законопроекту без зауважень (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.03*).

Комітет з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики не підтримує проект закону про внесення змін до ст. 1 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» (щодо обмеження торговельної площі місць торгівлі пивом, алкогольними напоями й тютюновими виробами).

Законопроектом (реєстр. № 1078) пропонується збільшити мінімальну торговельну площу місць торгівлі для пива, алкогольних напоїв і тютюнових виробів з 20 до 50 кв. м.

Під час обговорення проекту члени комітету акцентували увагу на висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради. Зазначалося, зокрема, що внесена законодавча пропозиція не повною мірою узгоджується із встановленими ст. 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» принципами доцільності, адекватності, ефективності й збалансованості державного регулювання. Вона також містить ознаки невідповідності ст. 31 Господарського кодексу та ст. 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» в частині недопущення дискримінації суб'єктів господарювання органами влади, зокрема щодо заборони встановлення обмежень на здійснення окремих видів господарської діяльності з метою обмеження конкуренції, надання окремим підприємцям пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно інших суб'єктів господарювання, що призводить до монополізації ринку певного товару, обмеження прав суб'єктів господарювання щодо придбання і реалізації товарів тощо.

Експерти вважають, що внесена пропозиція не лише позбавляє малі підприємства торгівлі в Україні перспектив розвитку, а й значно ускладнює умови їх функціонування. У висновку зазначається, що змін регуляторних механізмів, які стимулювали б розвиток малого підприємництва (у тому числі в певний спосіб компенсували малим підприємствам торгівлі втрати від запровадження внесеної пропозиції), у законопроекті не пропонується (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.03*).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи підтримує проект закону про внесення змін до ст. 55 Бюджетного кодексу щодо видатків на збереження природно-заповідного фонду України.

Законопроектом (реєстр. № 2197) пропонується внести зміни до ст. 55 Бюджетного кодексу, доповнивши ч. 2, що встановлює перелік захищених видатків Загального фонду Державного бюджету, видатками на збереження природно-заповідного фонду. Також пропонується доповнити її новою частиною, передбачивши захищеність видатків Спеціального фонду Державного бюджету України, спрямованих на збереження природно-заповідного фонду.

На думку членів комітету, реалізація положень проекту закону сприятиме збереженню біологічного різноманіття на об'єктах і територіях природно-заповідного фонду загальнодержавного значення: природних і біосферних заповідників, національних природних парків, зоопарків, ботанічних і дендрологічних садів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.03*).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до ст. 262 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо адміністративного затримання органами внутрішніх справ.

Законопроектом (реєстр. № 1138) пропонується доповнити перелік правопорушень для адміністративного затримання особи працівниками органів внутрішніх справ такими видами, як дрібне викрадення чужого майна і порушення правил адміністративного нагляду особами, щодо яких його встановлено.

Відповідні зміни передбачається внести до статті 262 Кодексу України про адміністративні правопорушення, виклавши в новій редакції п. 1.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого дасть змогу усунути прогалини в адміністративному законодавстві (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.03*).

Комітет з питань культури і духовності рекомендує парламенту прийняти за основу та в цілому проект постанови про відзначення 150-річчя з дня народження О. Кобилянської.

Документом (реєстр. № 2462) пропонується відзначити ювілей у листопаді – грудні 2013 р.

Проект також містить пропозицію рекомендувати уряду створити Організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щодо відзначення 150-річчя, розробити й затвердити відповідний план заходів і вирішити питання щодо фінансового та матеріально-технічного їх забезпечення.

Планується також рекомендувати: Державному комітету телебачення і радіомовлення – організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені життю і творчій діяльності О. Кобилянської, і забезпечити висвітлення в засобах масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням ювілею; Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» – випустити поштову марку, присвячену 150-річчю письменниці *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.03).*

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики підтримує проект закону про внесення змін до додатків № 3 та 7 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 р.» (щодо зміни назви субвенції).

Законопроектом (реєстр. № 2339) пропонується змінити назви бюджетних програм. Зокрема, у додатку № 3 назву бюджетної програми «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на капітальний ремонт систем централізованого водопостачання та водовідведення» замінити на «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на нове будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт систем централізованого водопостачання та водовідведення», а у додатку № 7 назву субвенції «Капітальний ремонт систем централізованого водопостачання та водовідведення» замінити на «Нове будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт систем централізованого водопостачання та водовідведення».

Під час обговорення необхідність прийняття законопроекту обґрунтовувалася тим, що передбачені Законом України «Про Державний бюджет України на 2013 р.» «заходи з капітального ремонту систем водопостачання та водовідведення не вирішують проблем з водопостачання населених пунктів через їх критичний технічний стан». Тому народні депутати вважають за доцільне провести заходи з технічного переоснащення – реконструкції або будівництва нових мереж і споруд.

Члени комітету зазначили, що прийняття законопроекту дасть змогу забезпечити якісне й безперебійне водопостачання і водовідведення населених пунктів, зменшити втрати і витрати на їх виробництво й транспортування, покращити екологічний стан відповідних населених пунктів тощо *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 15.03).*

Комітет з питань підприємництва, регуляторної та антимонopolьної політики рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому проект закону «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської

діяльності”» (щодо обмеження втручання у діяльність суб’єктів господарювання).

Законопроектом (реєстр. № 0937) пропонується внести зміни до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», якими уточнюється порядок комплексного проведення планових заходів державного нагляду (контролю); порядок зупинення виробництва (виготовлення) і реалізації продукції, виконання робіт і надання послуг суб’єктами господарювання; умови проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю). Крім того, пропонується включити до сфери дії цього закону відносини, що виникають під час здійснення заходів державного архітектурно-будівельного контролю і нагляду **(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 15.03).**

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів рекомендує парламенту прийняти за основу проекти законів стосовно внесення змін до Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування».

Комітет рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» щодо стимулювання роботи осіб з-поміж інвалідів (реєстр. № 1106).

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування».

Також комітет рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до розд. XV Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» (щодо врегулювання порядку призначення пенсії за віком) (реєстр. № 1110) **(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 15.03).**

Комітет з питань правової політики рекомендує парламенту відхилити проект закону про внесення змін до Закону України «Про виконавче провадження» щодо збереження права власності боржника на єдине житло й земельну ділянку, на якій воно розміщене.

Законопроектом (реєстр. № 1048) пропонується шляхом внесення змін до ст. 52, 63 Закону України «Про виконавче провадження» встановити заборону на звернення стягнення на єдине житло боржника та земельну ділянку, на якій воно розташоване, у межах, що не перевищує норм жилої площі згідно із законом, з розрахунку на кожну особу, що мешкає разом із боржником. Крім того, Перелік видів майна громадян, на яке не може бути

звернено стягнення за виконавчими документами, доповнюється обладнанням для обігрівання приміщення, якщо воно використовується також для приготування їжі, одне на приміщення.

Під час обговорення народні депутати зауважили, що хоча суб'єкти права законодавчої ініціативи визначають законопроект як такий, що створює правові умови для захисту права власності на житло найбільш соціально незахищених верств населення, його норми не реалізують механізму захисту саме цієї категорії громадян України. Так, боржник може мати значні доходи, а також житло, записане на членів родини, ухиляючись при цьому від стягнення під приводом того, що у його власності перебуває лише єдине житло. Крім того, у проекті не визначено розміру земельної ділянки, на яку зберігається право власності боржника. Відтак, вважають парламентарі, задекларована мета законопроекту суперечить його змісту.

Комітет вважає, що пропоновані законопроектом зміни не лише не узгоджуються з чинним законодавством, а й сприятимуть ухиленню боржників від виконання рішень, що, як наслідок, створить перешкоди у відновленні законних інтересів і прав стягувачів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 15.03*).

Стан, проблеми й перспективи розвитку національного телебачення України було розглянуто під час круглого столу в Комітеті з питань свободи слова та інформації.

Під час засідання розглядалися питання діяльності Національної телекомпанії України, її стан і проблеми розвитку, питання щодо української версії Euronews, громадської ради НТКУ, проблеми створення Суспільного телерадіомовлення України та питання щодо вдосконалення державної політики у сфері телебачення, нормативно-правового та інституційного аспекту.

Голова комітету М. Томенко, зокрема, зазначив, що одним з основних напрямів дій у цій галузі має стати реалізація потенціалу місцевих телерадіокомпаній, а також «виведення їх з-під впливу чиновництва». «Не можна дозволити прямо чи опосередковано знищити державні та комунальні телерадіокомпанії, у тому числі місцеві, принаймні до моменту створення суспільного телебачення», – наголосив голова комітету. Він також підкреслив, що державний бюджет 2013 р. є певною мірою бюджетом знищення цих компаній через мізерні державні асигнування на їхню діяльність. За його словами, з 12 год ефірного мовлення обласних державних телерадіокомпаній профінансовано лише 2 год.

Тимчасово в. о. генерального директора Національної телекомпанії України О. Пантелеймонов доповів про діяльність телеканала протягом останніх трьох років. За його словами, на початку 2009 р. Перший національний посідав 17-те місце в рейтингу каналів, а вже з 2010 р. досяг сьомого місця. О. Пантелеймонов сказав також, що сьогодні наявний парк технологічного обладнання НТКУ не повною мірою відповідає сучасним

вимогам і вимагає якісного оновлення та кількісного нарощування. За його словами, для вирішення фінансових проблем НТКУ підготовлено план оптимізації роботи, яким, зокрема, передбачено й скорочення штату співробітників. Водночас О. Пантелеймонов сказав, що скорочення можливо уникнути в разі збільшення обсягів бюджетного фінансування. «У 2013 р. на видатки НТКУ передбачено в бюджеті 170 млн грн, нам не вистачає щонайменше 640 млн грн», – зазначив він (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 15.03*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

14–15 березня 2013 р. президент Латвійської Республіки А. Берзиньш здійснив офіційний візит до України на запрошення Президента України В. Януковича.

Президенти В. Янукович й А. Берзиньш підписали Спільну заяву.

Оцінюючи підсумки візиту, В. Янукович й А. Берзиньш заявляють таке:

1. Президенти висловили свою підтримку подальшому зміцненню відносин між Україною та Європейським Союзом. Українська сторона високо оцінила незмінну підтримку з боку латвійської сторони європейських прагнень України. Сторони домовилися, що досвід Латвійської Республіки був би корисним для України в цьому відношенні.

Обидві сторони висловили спільну зацікавленість працювати з метою просування європейських цінностей і підтвердили свою взаємодію щодо політичної асоціації та економічної інтеграції України з ЄС з метою підписання вже парафованої Угоди про асоціацію, включаючи поглиблену і всеохоплюючу зону вільної торгівлі. До саміту «Східне партнерство» у Вільнюсі в листопаді 2013 р. президенти домовилися вести політичний діалог, спрямований на зміцнення поваги до демократичних принципів, верховенства права, належного керування, прав людини та основних свобод. У цьому контексті президенти обмінялися думками з ключових питань судочинства й судової реформи, кроків з метою створення надійного виборчого законодавства в тісній взаємодії з Радою Європи/Венеціанською комісією та ОБСЄ/БДПЛ, а також просування реформ порядку денного асоціації, які матимуть вирішальне значення для швидкості політичної асоціації та економічної інтеграції з ЄС.

2. Сторони підкреслили, що тимчасове застосування Угоди про асоціацію, зокрема в частині запровадження поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною і ЄС, буде вигідним для збільшення обсягів двосторонньої торгівлі між Україною і Латвійською Республікою. Сторони підтвердили необхідність поліпшення ділового клімату з метою залучення нових інвестицій з Європи в Україну.

3. Було відзначено прогрес України у виконанні Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму в контексті очікуваного завершення

реалізації його першої фази. Президенти підтвердили відданість своїх держав спільній меті запровадження безвізових подорожей між Україною та ЄС у встановленому порядку, щойно буде створено умови для добре керованого й безпечного пересування людей, передбачені Планом дій щодо лібералізації візового режиму.

4. Президенти обговорили розвиток «Східного партнерства» й наголосили на важливості третього саміту «Східне партнерство» у Вільнюсі в листопаді 2013 р. Обидві сторони підкреслили необхідність визнання європейської перспективи держав-партнерів, які прагнуть членства як важливого стимулу для здійснення подальших комплексних реформ і зміцнення спільних демократичних цінностей, верховенства права й громадянського суспільства. Президенти висловили сподівання щодо плідного обговорення цих питань під час Вільнюського саміту. Українська сторона привітала наміри Латвії організувати наступний саміт «Східне партнерство» під час її головування в Раді Європейського Союзу в 2015 р.

5. Президенти обговорили широке коло питань взаємовигідної двосторонньої співпраці та відносин на регіональному й міжнародному рівні. Глави держав відзначили прогрес, досягнутий у політичному діалозі на міжурядовому й міжпарламентському рівні, і заявили про підтримку подальшого розвитку політичних контактів між Україною і Латвією.

6. Президенти звернули першочергову увагу на необхідність поглиблення двостороннього економічного співробітництва, підкресливши позитивну динаміку українсько-латвійської торгівлі й загального зростання обсягів експорту та імпорту. Глави держав підтвердили потенціал для подальшого зростання двосторонньої торгівлі та інвестицій і домовилися розвивати економічне співробітництво в таких галузях, як транспорт, інформаційні й комунікаційні технології, енергетика, промислове виробництво й сільське господарство.

7. Сторони відзначили роботу міжурядової Українсько-латвійської комісії з питань економічного, промислового і науково-технічного співробітництва, у тому числі результати її V засідання в Ризі 4–5 липня 2012 р. Було підкреслено важливість проведення наступного засідання в Києві в першій половині 2013 р.

8. Президенти наголосили на ключовій ролі України в транзиті енергоносіїв до Європи й підтвердили готовність до подальшої співпраці у сфері енергоефективності та енергозбереження, а також диверсифікації джерел постачання енергоносіїв.

9. Глави держав звернули увагу на транзитну й логістичні сфери, обговорили можливості подальшого розвитку залізничних вантажних перевезень між державами. У цьому зв'язку вітався розвиток проекту контейнерного потягу ZUBR, зокрема приєднання до нього третіх країн і розширення географії його функціонування в Україні. Сторони підтвердили високий потенціал залізничного контейнерного сполучення між Балтійським і Чорним морями та висловили готовність до співпраці в опрацюванні

можливостей для подальшого розширення існуючого транзитного маршруту до інших країн басейнів Балтійського і Чорного морів.

10. Президенти висловили готовність продовжувати тісну співпрацю України й Латвії в міжнародних і регіональних організаціях з метою зміцнення безпеки й стабільності в регіоні та у світі в цілому. У контексті проголошених пріоритетів України як головної в ОБСЄ обидві сторони відзначили спільність їхніх поглядів на зусилля ОБСЄ у врегулюванні затяжних конфліктів.

11. Президенти погодилися, що культурна ідентичність осіб українського походження, які проживають в Латвії, й осіб латвійського походження, які проживають в Україні, робить внесок у культурне збагачення суспільства країни проживання. Українська сторона позитивно оцінила підтримку Латвійської Республіки в забезпеченні успішної роботи ризької української середньої школи і функціонування відділу української літератури Академічної бібліотеки Латвійського університету.

Глави держав відзначили важливість наукових, освітніх, культурних, мистецьких, інформаційних, спортивних і молодіжних обмінів і домовилися сприяти їх всебічному розвитку, у тому числі в рамках проекту «Рига – культурна столиця Європи-2014».

Підписано у Києві 14 березня 2013 р. у двох примірниках, кожний українською і латиською мовами.

Президент України В. Янукович

Президент Латвійської Республіки А. Берзиньш (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 14.03*).

У присутності глав України та Латвії В. Януковича і А. Берзиньша було підписано ряд двосторонніх українсько-латвійських документів:

– Угода про основні напрями співробітництва у сфері захисту прав споживачів між Державною інспекцією України з питань захисту прав споживачів і Центром захисту прав споживачів Латвійської Республіки. Основною метою підписання Угоди є створення правових та організаційних засад співробітництва, спрямованих на захист прав й інтересів споживачів на території України та Латвійської Республіки від недобросовісної діяльності господарюючих суб'єктів, які діють на території обох країн.

– Протокол про наміри між Міністерством інфраструктури України й Міністерством сполучення Латвійської Республіки про співробітництво у сфері розвитку транспортного коридору між Балтійським морем і Чорним морем. Основною метою підписання Протоколу є подальше розширення взаємовигідного співробітництва в галузі транспорту й логістики, розвиток конкурентоспроможності транзитного коридору між Балтійським морем і Чорним морем на базі діючих контейнерних поїздів, включаючи можливості спільного контейнерного поїзда ZUBR (*Офіційне інтернет-*

представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 14.03).

Україна шукає формати співпраці з Митним союзом, які не суперечитимуть нашим міжнародним зобов'язанням, у тому числі правилам Світової організації торгівлі. Про це Президент України В. Янукович заявив під час спільної прес-конференції за підсумками переговорів з президентом Латвії.

За словами Президента Української держави, члени Митного союзу – Росія, Казахстан і Білорусь – є країнами, з якими в Україні побудовано давні стратегічні відносини. Сьогодні ведеться робота для знаходження такого формату співпраці, який би зняв нинішні перепони, передусім у торгівлі.

«Робоча група працює в рамках мандата, який передбачає, що Україна може приєднатися до тих секторальних положень Митного союзу, які не суперечать нашим міжнародним зобов'язанням, у тому числі правилам СОТ», – зазначив В. Янукович.

Глава держави зазначив, що під час останньої зустрічі з президентом Російської Федерації сторони домовилися, що після того як буде знайдено формат співпраці України з Митним союзом, обов'язково слід провести зустріч на рівні чотирьох президентів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 14.03).*

Україна скорочуватиме обсяги закупівлі російського газу, якщо ціну на нього не буде знижено. Про це заявив Президент України В. Янукович на спільній прес-конференції з президентом Латвії. «Ми маємо велику проблему вже три роки, над якою ми працюємо і не можемо поки що знайти рішення, дати відповідь на питання, чому в Україні найвища ціна на газ у Європі. Зрозуміло, якщо буде така ціна, ми будемо скорочувати обсяги постачань російського газу в Україну і будемо шукати альтернативні джерела», – сказав глава держави.

В. Янукович підкреслив, що існуюча ціна російського газу для України є неприйнятною. «Економіка таку ціну не може витримати. Якщо ціна для нас буде встановлена реальна, справедлива, я сказав би так – ринкова ціна, це головна мета тієї роботи, яку ми проводимо», – наголосив він.

Глава держави також звернув увагу, що переговори України з Росією щодо газових питань відбуваються окремо від переговорного процесу стосовно пошуку формату співпраці України з Митним союзом. «Що стосується газових переговорів – вони відокремлені від переговорів по формату відносин з країнами Митного союзу. І ці переговори відбуваються в окремій робочій групі», – сказав Президент.

Він наголосив, що під час «газових» переговорів «є багато різних пропозицій». «Але ми серед цих пропозицій шукаємо баланс, який би

задовольнив дві сторони і який би сприяв отриманню кінцевого результату», – зазначив Президент.

На думку В. Януковича, модернізація української газотранспортної системи повинна відбуватися за участю Європи. «Я переконаний у тому, що тут потрібна буде участь Європи», – сказав він (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 14.03).

Діяльність Ради вітчизняних та іноземних інвесторів має сприяти активному залученню інвестицій і забезпечити їх ефективне використання для розвитку економіки Української держави. Про це Президент України В. Янукович заявив під час виступу на українсько-латвійському бізнес-форумі. «Для забезпечення розвитку економіки України і прискорення її інтеграції у європейську і світову економічні системи ми створюємо і забезпечуємо ефективне функціонування Ради вітчизняних та іноземних інвесторів і системи аналогічних органів у всіх регіонах», – сказав глава держави.

Президент зазначив, що інвестиційні ресурси спрямовуються в першу чергу на модернізацію країни, різних сфер її життєдіяльності, адже «розвиток сучасних, конкурентоспроможних виробництв, участь місцевих громад у транскордонних програмах – це ті інструменти, які сприяють успіху». За словами В. Януковича, участь у цих процесах беруть не лише закордонні, а й вітчизняні інвестори.

Глава держави висловив переконання, що активна участь представників українського бізнесу в оновленні держави, їхня співпраця з владою в рамках державно-приватного партнерства сприяють формуванню довіри іноземних інвесторів до України як до країни зі сприятливими умовами для ведення бізнесу. «Коли кошти вкладає місцевий бізнес і держава бере також участь у цьому процесі, гарантії ведення бізнесу зростають», – наголосив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 14.03).

Президент В. Янукович видав Указ про Міністерство доходів і зборів України. Про це йдеться на сайті глави уряду.

Згідно з указом, міністр доходів і зборів здійснює повноваження, пов'язані з прийняттям, проходженням та звільненням зі служби осіб рядового і начальницького складу податкової міліції, які проходять службу у складі Міністерства доходів і зборів відповідно до Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ.

За посадовими особами органів державної податкової та митної служб та особами рядового і начальницького складу податкової міліції, які переходять на службу до Міністерства доходів і зборів та його територіальних органів,

членами їхніх сімей зберігаються умови оплати праці та матеріального забезпечення, пільги та інші соціальні гарантії (у тому числі медичне обслуговування, санаторно-курортне та пенсійне забезпечення), встановлені відповідно до законодавства для посадових осіб органів державної податкової та митної служб та осіб рядового і начальницького складу податкової міліції та членів їх сімей.

Як зазначається в документі, основними завданнями Міндоходів є:

1. Забезпечення формування єдиної державної податкової, державної митної політики в частині адміністрування податків і зборів, митних платежів і реалізація єдиної державної податкової, державної митної політики, а також боротьба з правопорушеннями під час застосування податкового й митного законодавства, здійснення в межах своїх повноважень контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків і зборів та інших платежів.

2. Забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів.

3. Забезпечення формування та реалізація державної політики з адміністрування єдиного внеску, а також боротьба з правопорушеннями при застосуванні законодавства з питань сплати єдиного внеску.

4. Забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері контролю за своєчасністю здійснення розрахунків в іноземній валюті в установленій законом термін, дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності.

Як відомо, 24 грудня 2012 р. Президент підписав указ про реорганізацію Державної податкової служби й Державної митної служби в Міністерство доходів і зборів.

Міністром доходів і зборів було призначено О. Клименка, який раніше обіймав посаду голови Податкової служби.

Президент України В. Янукович привітав Його Святість Франциска з обранням Папою Римським. «Від імені українського народу та від себе особисто прошу прийняти сердечні вітання з нагоди обрання Вас на престол Святого Петра. Щиро бажаю, щоб Всемогутній Господь зміцнив Ваші душевні і тілесні сили та дарував благодатну поміч у нелегких справах», – ідеться у вітанні глави держави.

В. Янукович висловив переконання, що діяльність новообраного глави Святого престолу сприятиме подальшому утвердженню християнських цінностей, поглибленню міжрелігійного діалогу та братерській співпраці між церквами.

«Прагну запевнити Вас, що ми вважаємо надзвичайно важливим подальший плідний розвиток традиційно добрих стосунків між Україною і Святим престолом», – наголосив Президент України (*Офіційне інтернет-*

представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 14.03).

Уряд вирішує питання заміни імпорту бітуму за рахунок збільшення обсягів виробництва на Кременчуцькому й Одеському НПЗ. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров на своїй сторінці у Фейсбуці.

«Ми зараз над цим працюємо. Без збільшення обсягів виробництва бітуму на власних підприємствах ми не вирішимо такі масштабні завдання з ремонту та будівництва доріг. І така робота доручена віце-прем'єр-міністру Ю. Бойку й міністру енергетики та вугільної промисловості Е. Ставицькому. Я впевнений, що вони впораються з вирішенням цього завдання», – сказав М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 16.03).*

Україна досягла сталого щорічного зменшення кількості дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, а також зростання кількості осиротілих дітей, влаштованих у сім'ї громадян України. Про це під час брифінгу повідомив уповноважений Президента України з прав дитини Ю. Павленко. «Якщо у 2008 р. загальна кількість дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, становила 103,5 тис., то станом на 1 березня 2013 р. кількість дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, в Україні становить 94 тис.», – сказав Ю. Павленко. За його словами, з цих дітей уже 78 тис. виховуються в сім'ях громадян України, близько 16 тис. досі перебувають в інтернатних закладах.

Уповноважений Президента зазначив, що у 2012 р. сиротами стали 15 тис. дітей, тоді як у сімейні форми виховання було влаштовано 17 тис. дітей. «Загалом близько 2 тис. дітей завдяки якійсій роботі соціальних працівників були повернуті в біологічні сім'ї», – підкреслив Ю. Павленко. «2012 р. є роком максимального розвитку прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу: за рік 2407 дітей влаштовано на виховання в прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу, що майже вдвічі більше, ніж 2011 р.», – наголосив уповноважений Президента.

За його словами, подальший розвиток державної політики щодо реалізації права дитини на виховання в сім'ї спрямований на підвищення якості створення дитячих будинків сімейного типу та ефективність їх соціального супроводу, підтримку сімей, які взяли на виховання дітей, насамперед дітей з вадами в розвитку, сприяння зростанню національного усиновлення. «На реалізацію цих завдань у тому числі спрямована Національна стратегія профілактики соціального сирітства. Сподіваємося, що найближчим часом Кабінетом Міністрів будуть затверджені чіткі методики роботи соціальних фахівців з підтримки таких сімей», – резюмував Ю. Павленко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 18.03).*

Прем'єр-міністр України М. Азаров на своїй сторінці у Фейсбуці підтримав ідею користувачів щодо працевлаштування сільської молоді в ІТ-індустрії дистанційно.

«Ви підказали хорошу ідею. У наших селах живе багато здібних і талановитих людей, які можуть працювати в ІТ-індустрії. Я обов'язково дам доручення проаналізувати цю проблему, адже ми ж практично завершили комп'ютеризацію всіх шкіл, включаючи сільські. А це означає, що в переважній більшості населених пунктів України Інтернет є і працює. Але ще раз повторюю, я доручу розібрати цю проблему, і ми обов'язково про це поговоримо на наступній зустрічі», – сказав глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 16.03*).

Підвищення розміру мита на ввезення іноземних автомобілів – вимушений крок, пов'язаний з підтримкою вітчизняного виробника і відновленням робочих місць. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров повідомив у «Фейсбуці».

Він зазначив, що у всіх країнах світу, особливо в період кризи, держава насамперед підтримує вітчизняного товаровиробника і думає про те, як зберегти робочі місця для своїх громадян. За словами Прем'єр-міністра, купуючи імпортований автомобіль, ми насамперед вкладаємо гроші в розвиток інших країн, а не своєї власної.

«Звичайно, ця міра вимушена і тимчасова. І як тільки ситуація виправиться, безумовно, вона буде скасована. А наші імпортери повинні подумати про те, щоб максимально здешевити витрати, і ми готові з ними зустрічатися і допомагати їм у цьому, і не збільшувати вартість імпортованих автомобілів. Ми також розуміємо, що в цій галузі теж є робочі місця, також працюють люди, і тому ми б не хотіли нанесення збитку цій важливій і потрібній справі, тому що ми прекрасно розуміємо, що вітчизняний автовиробник не може сьогодні повністю закрити потреби наших людей в автотранспорті», – наголосив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 16.03*).

Первый вице-премьер проанонсировал ключевые реформы для бизнеса на этот год. Правительство намерено осуществить ряд реформ по нескольким ключевым направлениям, которые позволят реализовать поставленную ранее Президентом Украины В. Януковичем задачу по вхождению страны в первую сотню мирового рейтинга Doing Business.

Об этом первый вице-премьер министр С. Арбузов написал в своей статье для авторитетного украинского англоязычного еженедельника Kyiv Post.

В частности, вице-премьер пообещал дальнейшее упрощение процедуры регистрации предприятий, обретение ими статуса плательщика НДС, упрощение постановки на налоговый учет.

Кроме того, правительство намерено усилить защиту прав инвесторов. Для этого будет введена гражданская ответственность за нарушения этих прав, будет усовершенствована деятельность акционерных обществ.

Вице-премьер также пообещал, что будет и далее продолжена либерализация налогового законодательства, в частности снижение налоговой нагрузки по НДС, доработана система администрирования этого налога. Среди новых направлений работы государства по упрощению ведения бизнеса С. Арбузов назвал урегулирование вопросов международной торговли. В частности, будет упрощен таможенный контроль. Он будет основан на результатах анализа рисков и таможенного пост-аудита.

«Итогом должно стать сокращение до 5 % количества осмотров товаров и транспортных средств. Сейчас этот показатель составляет около 15–20 %», – подчеркивает С. Арбузов в своей колонке.

Еще одно новшество касается усовершенствования процедуры банкротства и санации предприятий – внедрение автоматизированной системы анонимного тестирования и автоматического отбора арбитражных управляющих.

Говоря о реалистичности планов улучшить позиции Украины в рейтинге ведения бизнеса Doing Business, С. Арбузов заметил, что Украине и ранее удавалось резко улучшать свои позиции в этом рейтинге благодаря проведенным реформам: «Мы настроены весьма оптимистично. В том числе и по той причине, что в начале 2013 г., когда Украина поднялась на 15 позиций рейтинга, составители Doing Business не учли в своих оценках целый ряд реформ, направленных на дерегуляцию и создание благоприятных условий для ведения бизнеса. В частности, речь идет о 52 новых законах и 36 нормативных актах Кабинета Министров, которые вступили в действие с 1 января текущего года».

Рейтинг легкости ведения бизнеса Doing Business ежегодно составляется экспертами Международной финансовой корпорации Мирового банка. Считается, что этот рейтинг – ключевой индикатор бизнес-климата в той или иной стране. По итогам 2012 г. Украина заняла 152 место, в 2013 г. – 137 место. Об этом сообщает ТСН.ua (*Електронні Вісти (<http://elvisti.com>)*). – 2013. – 15.03).

Україна представить Третій додатковий звіт щодо виконання антикорупційних рекомендацій GRECO за результатами спільних першого та другого раундів оцінювання держави. Представлення відбудеться під час 59-го пленарного засідання Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO), яке проходитиме з 18 до 22 березня 2013 р. у Страсбурзі (Французька Республіка). Про це повідомив міністр юстиції України О. Лавринович.

За словами міністра юстиції, Україна планує поінформувати GRECO про внесені зміни до Положення про Національний антикорупційний комітет, відповідно до яких значно підвищено роль громадськості в роботі вказаного органу та вдосконалено порядок формування його складу.

Крім того, українська делегація поінформує GRECO про внесення урядом на розгляд Верховної Ради України проектів законів України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо вдосконалення процедури здійснення конфіскації», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження заходів кримінально-правового характеру стосовно юридичних осіб» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції», а також про внесення на розгляд уряду проекту закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення здійснення фінансового контролю та урегулювання конфлікту інтересів» та про інші зміни в законодавстві, пов'язані з виконанням вказаних рекомендацій.

Міністр нагадав, що ці законопроекти були розроблені Міністерством юстиції на виконання низки рекомендацій GRECO.

За підсумками, під час пленарного засідання GRECO планується розгляд та затвердження Третього додаткового звіту про стан виконання Україною рекомендацій згаданої організації, наданих за результатами спільних першого та другого раундів оцінювання (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 18.03*).

Развитие торгово-экономических отношений со странами СНГ – один из приоритетов внешнеэкономической политики Украины, который поможет создать условия для экономического роста государства и повышения благосостояния граждан. На этом акцентировал внимание министр экономического развития и торговли И. Прасолов в ходе Международного форума государств-участников СНГ «Вызовы современности и перспективы развития интеграции на пространстве Содружества».

Среди главных достижений И. Прасолов назвал сохранение украинских позиций на рынке стран СНГ. «Самое важное, что мы сохранили наши традиционные рынки. Вы знаете, как трудно заходить на рынки. Мы сейчас работаем на этих рынках. Продукция, которая туда поставляется, это не сырье. Не продукция горнорудная, а продукция перерабатывающей промышленности – это очень важно. Там, где есть высокая или достаточно хорошая добавленная стоимость. Сейчас товарооборот со странами СНГ составляет около 67 млрд дол. Показатель немного упал, но это объясняется падением спроса в связи с замедлением развития мировой экономики», – сказал министр экономики.

Доля СНГ во внешнеторговом обороте Украины составляет 42 %. Потребительский рынок СНГ составляет около 282 млн человек (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 18.03).

Латвія направитъ спеціалістів для вивчення досвіду України щодо створення державних реєстрів та інших електронних баз даних, зокрема в правовій сфері. Про це повідомив міністр юстиції Латвійської Республіки Я. Борданс під час зустрічі зі своїм українським колегою – міністром юстиції О. Лавриновичем, яка відбулася в українському Мін'юсті в рамках офіційного візиту президента Латвійської Республіки А. Берзиньша в Україну.

За словами Я. Борданса, Латвії є цікавим досвід України щодо створення загальнодержавних електронних баз даних. Крім того, викликає зацікавлення досвід з концентрації реєстраційних послуг в обмеженому колі державних органів, що є зручним для задоволення інформаційних потреб суспільства.

У цьому контексті міністр юстиції України О. Лавринович наголосив, що система загальнодержавних електронних баз даних є важливим фактором для супроводження економічних процесів у державі. Розвиток цієї сфери в Україні, за словами українського міністра, традиційно отримує схвальні оцінки європейських експертів.

На сьогодні, за словами О. Лавриновича, в Україні ведеться робота над забезпеченням взаємодії баз даних, ведення яких здійснюється різними органами, такими як Пенсійний фонд, податкові органи, органи юстиції тощо. У результаті цього незабаром у країні буде створено систему оперативного обміну інформацією між різними державними органами та громадяни зможуть отримувати необхідні витяги та інформацію з реєстрів в одному місці.

Також під час зустрічі українського та латвійського міністрів юстиції відбулося обговорення та порівняння напрямів розбудови правових систем України та Латвії (*Урядовий портал* (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 18.03).

В Україні використання тропічних олій у виробництві продуктів дитячого харчування та молочних продуктів заборонено. Про це повідомив міністр аграрної політики та продовольства України М. Присяжнюк.

Зокрема, Закон України «Про дитяче харчування» забороняє використання у виробництві продуктів для дітей пальмового стеарину, продуктів гідрогенізації олій (маргарину, спреду), бавовняної олії та олії з кунжуту.

Також Законом України «Про молоко та молочні продукти» заборонено використання у виробництві молочних продуктів сировини немолочного походження з метою заміни складових молока.

З метою зобов'язання виробників молоковісних продуктів зазначати на упаковці, що у продукті використані рослинні жири, у Верховній Раді зареєстровано законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про молоко та молочні продукти» та інших законодавчих актів щодо посилення заходів боротьби з фальсифікацією молочних продуктів». «Поряд з традиційними молочними продуктами на полицях торговельних мереж з'явилися дуже схожі з ними продукти, які, втім, не мають відповідної харчової цінності. При цьому такі продукти-імітатори реалізуються разом зі звичайними молочними продуктами та мають схожі назви. Тому законопроект передбачає, що на упаковці буде міститися напис про вміст рослинних жирів, розміром не менше ніж 80 % від назви самого продукту», – зазначив керівник відомства.

Ухвалення цього законопроекту забезпечить дотримання прав споживачів і дасть їм можливість вибору. У цілому ж воно сприятиме позитивному інвестиційному та економічному клімату країни та гарантуватиме постачання на вітчизняний ринок якісної харчової продукції, яка буде відповідати вимогам чинних нормативних документів щодо безпечності та якості. Крім того, буде повною мірою забезпечено дотримання законних прав українських споживачів на одержання достовірної інформації про якість продуктів харчування (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 18.03*).

Держводагентством встановлені режими роботи дніпровських водосховищ на другу половину березня 2013 р.

У засіданні Міжвідомчої комісії щодо встановлення режимів роботи дніпровських водосховищ на другу половину березня 2013 р. взяли участь представники Держводагентства, Держекоінспекції, Мінрегіону, ДСНС України, НЕК «Укренерго», ПАТ «Укргідроенерго», Укргідрометцентру, Держрибагентства та Дніпровського БУВР. Було розглянуто інформацію Укргідрометцентру щодо прогнозу водності в басейні Дніпра у другій половині березня 2013 р. та пропозиції учасників Міжвідомчої комісії щодо режиму роботи дніпровських водосховищ у зазначений період.

Виходячи з гідрометеорологічної і водогосподарської обстановки на Дніпрі, гідрологічного прогнозу на березень, розрахунків АСУБ-Дніпро та з метою забезпечення питного водопостачання населення, підтримання екологічно-безпечного стану дніпровських водосховищ, безпечних умов життєдіяльності населення, захисту від шкідливої дії вод, раціонального використання гідроенергетичного потенціалу каскаду, були встановлені оптимальні режими роботи дніпровських водосховищ на другу половину березня 2013 р. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 18.03*).

Сетуня на мораторий и ограниченность рынка земли, в Госземагентстве убеждены, что альтернативой земельным

отношениям в стране должна стать аренда, заявил глава ведомства С. Тимченко.

Как узнал «Корреспондент.biz», Госземагентство разрабатывает законопроект «Об обороте земель сельскохозяйственного назначения», в котором предусматривается отмена моратория на продажу и введение минимального срока аренды земли – семь лет.

«Дать возможность покупать право аренды напрямую, а не реализовывать соглашения через корпоративные права, то есть, нужно ввести свободное отчуждение аренды. Также следует преобразовать право аренды в предмет залога банку и значительно усилить госгарантии нерушимости ранее действующих договоров. На сегодня Госземагентство инициирует введение норм ограничения объемов земли», – рассказал чиновник.

С. Тимченко признал, что в этом году из-за изменения порядка регистрации договоров аренды у многих аграриев начались проблемы. Поэтому, по словам чиновника, ведомство предлагает упростить подобную процедуру.

Добавим, что в проекте документа предлагается сделать обязательной, а не рекомендательной, норму о минимальной трехпроцентной арендной плате от денежной оценки земли. Более того, правительство намерено ввести дополнительный платеж – 1 % от стоимости земли, который будет передаваться местным бюджетам.

Стоит отметить, что 20 ноября 2012 г. Верховная Рада в очередной раз продлила мораторий на продажу сельхозземель до 1 января 2016 г. «За» проголосовали 269 депутатов (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2013. – 15.03*).

ПОЛІТИКА

Центральна виборча комісія визнала обраним та зареєструвала народним депутатом Р. Стаднійчука замість С. Власенка, якого Вищий адміністративний суд достроково позбавив повноважень. Таке рішення ухвалила ЦВК 18 березня на засіданні.

Водночас ЦВК визнала обраним та зареєструвала народним депутатом від Партії регіонів О. Козуба замість А. Веревського, якого Вищий адмінсуд також достроково позбавив повноважень (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2013. – 18.03*).

У Вінниці 14 березня розпочався марш у рамках загальнонаціональної акції протесту «Вставай, Україно!». Про це УНН повідомили в прес-службі «Батьківщини».

Марш очолили лідери опозиції – голова фракції «Батьківщина» А. Яценюк та фракції ВО «Свобода» О. Тягнибок.

Перед початком маршу А. Яценюк наголосив, що опозиція приїхала до людей, «щоб вони повірили в те, що зміни можуть настати»: «Погляньте, скільки прийшло людей. Ці люди прийшли не перед виборами. Вони прийшли вже після виборів, коли мало хто з політиків приїжджає і каже: “Не бійтесь. Вставайте, захищайте свої права”».

Нагадаємо, 12 березня опозиція оголосила про початок загальнонаціональної акції протесту «Вставай, Україно!». Протягом двох місяців марші й мітинги в рамках акції пройдуть у всіх обласних центрах, а завершиться вона всеукраїнським маршем у Києві (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 14.03).

За даними МВС, на акцію протесту «Вставай, Україно!», яка 15 березня проводилася опозиційними силами в Ужгороді, зібралось близько 500 осіб. Про це УНН повідомили у УМВС України в Закарпатській області.

У БЮТ повідомили, що, незважаючи на надзвичайно складні погодні умови, понад 3 тис. жителів Закарпаття долучилися до маршу в рамках загальнонаціональної акції протесту «Вставай, Україно!» в Ужгороді (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 15.03).

Близько 10 тис. людей долучилися до акції «Вставай, Україно!» у Львові. Такі дані наводить прес-служба «Фронту змін», передає УНН.

«У Львові від площі біля пам'ятника Іванові Франку рушив марш у рамках загальнонаціональної акції «Вставай, Україно!». Попри складне становище на дорогах через негоду, до маршу приєдналися близько 10 тис. львів'ян. За словами тих, хто прибув до Львова, багато людей, особливо з гірських районів, не змогли дістатися до обласного центру. Із прилеглих до міста населених пунктів дехто добирається пішки, йдеться в повідомленні (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 16.03).

Народний депутат з фракції Партії регіонів О. Зарубінський переконаний, що акції «Вставай, Україно!» є початком президентської виборчої кампанії лідера ВО «Батьківщина» А. Яценюка. Про це він сказав в ефірі 5 каналу, повідомляє УНН.

«Як я сприймаю ці акції – це початок виборчої президентської кампанії пана Яценюка в першу чергу. І коли УДАР за соціологічними опитуваннями

значно піднявся порівняно з “Батьківщиною”, Яценюк не міг це не помітити», – сказав депутат.

Також він зауважив, що лідер «Батьківщини» А. Яценюк знав, що на блокуванні трибуни піднімається рейтинг УДАРУ, а не «Батьківщини».

«І Гриценко, очевидно, був правий зі своєї точки зору, коли казав, що рішення було прийняте одноосібно Яценюком з тим, щоб надолужити ці проблеми. Тому це є початок президентської виборчої кампанії трьох лідерів – тобто боротьба між ними», – резюмував О. Зарубінський.

Як відомо, сьогодні у Вінниці розпочався марш у рамках загальнонаціональної акції протесту «Вставай, Україно!». Марш очолювали лідери опозиції – голова фракції «Батьківщина» А. Яценюк і фракції ВО «Свобода» О. Тягнибок (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 18.03).

Політолог В. Фесенко вважає помилковою стратегію акції опозиції «Вставай, Україно!» і припускає, що вона може призвести до розчарування виборців опозиційних кандидатів. Таку думку він висловив під час прес-конференції, передає кореспондент УНН.

«У чому тут проблема? Я б сказав так: когнітивний дисонанс – оголосили про повстання, а проводять серію мітингів. І досить швидко ця різниця сутнісна стане помітною», – сказав В. Фесенко.

Політолог припустив, що ці обставини можуть призвести до розчарування опозиційно налаштованих виборців. «Може це і не призведе до обвалу рейтингів, але хвиля розчарування можлива», – сказав експерт.

Він також вважає помилкою анонсування на травень піку акції. «Вибір травня як часу штурму влади, на мій погляд, – це принципова помилка. Я нагадаю всім відомий факт, що в нас “майдани” відбуваються восени. У травні народ не схильний до політичних повстань. Когось на дачу тягне, когось у город», – сказав В. Фесенко. Експерт припускає, що опозиції, можливо, вдасться зібрати щонайбільше кілька десятків тис. Прихильників, «і тоді сторони розійдуться на політичні канікули».

В. Фесенко вважає акцію опозиції тактичним маневром: «Опозиція хоче здати парламентський плацдарм. Вона втомилася від блокування, але просто так не можна відмовитися від блокування, тому оголошується про зміну тактики: ми йдемо на вулицю боротися з владою, а в парламенті потрібно проголосувати європейські закони припинити блокування, бо всі пішли на фронт» (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 15.03).

14 березня було проведено пікет опозиції біля Фонду держмайна. Згідно з повідомленням опозиціонерів, мета акції – продовжити захищати Гостинний двір.

Як повідомив М. Даневич на своїй сторінці у Facebook: «Сьогодні “Батьківщина” та всі ті, кому не байдужа доля Гостинного двору, зібрались біля Фонду державного майна України з вимогою проведення чинною владою справедливої оцінки будівлі, яка оцінила 10 тис. кв. м Гостинного двору у 21 тис. грн (!) залишкової вартості. Також учасники акції вимагають повернути пам’ятку містобудування у власність київської громади».

Нагадаємо, 2 березня на Контрактовій площі в Києві відбувся мітинг-концерт на захист Гостинного двору. Біля пам’ятника Сковороді зібралося, за підрахунками організаторів, близько 400 активістів.

Активісти-ініціатори мітингу-концерту вимагали від столичної влади повернути Гостинному двору статус пам’ятки архітектури, що могло б убезпечити територію від забудови (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 14.03).

В. Кличко в Брюсселі обговорив європейські перспективи України і санкції до її посадовців.

Лідер партії УДАР переконаний, що настав час персональних санкцій проти українських високопосадовців. Про це В. Кличко говорив у Брюсселі з керівниками європейських інституцій.

Відбулися його зустрічі з головою комітету Європарламенту з іноземних справ Е. Броком, президентом Європейської народної партії В. Мартенсом та головою групи ЄНП у парламентській асамблеї ЄВРОНЕСТ Я. Саріуш-Вольські. Також В. Кличко передав листи Високому представнику ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики К. Ештон та Президенту Європарламенту М. Шульцу.

«Сьогодні своїми діями у внутрішній і зовнішній політиці українська влада веде країну до встановлення диктатури та міжнародної ізоляції. Демократичний світ не розуміє, як можна говорити про європейські прагнення, порушуючи всі права і свободи громадян та намагатися підписати угоду про асоціацію з ЄС, одночасно обговорюючи якісь формати долучення до Митного союзу», – підкреслив В. Кличко.

Українська влада на чолі з Президентом В. Януковичем повинна усвідомлювати серйозність наслідків своїх дій, наголосив В. Кличко. «Громадяни України не мають бути заручниками такої політики влади. Тому міжнародні санкції повинні стосуватися не України в цілому та її громадян, а високопосадовців, з реальними прізвищами і посадами. Ці санкції повинні позбавити українську владу можливості ховати свої статки за кордоном і почуватися безкарними за корупційні дії, порушення прав і свобод громадян, вибіркове правосуддя, знищення парламентаризму. УДАР пропонує розслідування щодо рахунків українських високопосадовців, прокурорів та суддів, бізнес-операцій та їхнього майна за кордоном», – зазначив В. Кличко.

Він запевнив, що партія УДАР послідовно виступає за приєднання України до європейського співтовариства та здійснення всіх необхідних для

цього кроків. Зокрема, підписання угоди про асоціацію з ЄС і створення зони вільної торгівлі (*Сайт партії УДАР (<http://klichko.org/ua>). – 2013. – 15.03*).

Не можна допустити, щоб Україна звернула з обраного її громадянами європейського напрямку. Адже це вибір цінностей, демократичних стандартів, вибір якості життя, заявив лідер партії УДАР у Варшаві на зустрічі з президентом Польщі Б. Коморовським.

«Ми сьогодні в Україні повинні змусити владу виконати всі необхідні умови і зобов'язання для підписання угоди про асоціацію з ЄС. Це, зокрема, і ухвалення всіх необхідних для євроінтеграції законів, і започаткування таких потрібних Україні реформ», – підкреслив В. Кличко.

Схаменутися і припинити рух від демократії і Європи у бік авторитаризму українську владу сьогодні можуть змусити міжнародні санкції, вважає В. Кличко. Він зазначив, що ці санкції мають бути запроваджені щодо конкретних високопосадовців, прокурорів та суддів, які причетні до здійснення вибіркового правосуддя, політичних репресій та порушень прав і свобод громадян. Міжнародні санкції, на переконання лідера УДАРу, не повинні стосуватися України як держави та її громадян.

В. Кличко подякував Б. Коморовському за підтримку України в її європейських прагненнях (*Сайт партії УДАР (<http://klichko.org/ua>). – 2013. – 18.03*).

Конференцію про федералізацію України, яку в Сумах проводив рух «Український вибір», зірвали опозиційні депутати та патріотично налаштовані сумчани. Про це «Українській правді» повідомили в прес-службі нардепа О. Медуниці.

О. Медуниця, депутат Сумської обласної ради М. Клочко та депутат Сумської міськради О. Лисенко висловилися категорично проти зміни адміністративного устрою країни. «Конституція визначає Україну як унітарну республіку. Федералізація є першим кроком до втрати територіальної цілісності країни і як наслідок – незалежності. Тому будь-які спроби федералізації – це пряма загроза національній безпеці України», – заявив О. Медуниця (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2013. – 18.03*).

ЕКОНОМІКА

За інформацією прес-служби Міністерства фінансів України, попри несприятливу зовнішньоекономічну кон'юнктуру та нестійке відновлення світової економіки уряду у 2012 р. вдалося зберегти макроекономічну стабільність та стабільне функціонування бюджетної системи:

- глобальна економіка – повільне зростання (фактичне 3,2 %, прогнозне 4 %);
- країни Єврозони – рецесія («мінус» 0,3 %);
- зниження цін на чорні метали на світовому ринку на 11,4 % у 2012 р. порівняно з 2011 р.

Концентрація фінансового ресурсу на розвитку пріоритетних галузей та підтримці фінансової системи України дала змогу втримати в Україні тенденції до економічного зростання:

- реальне зростання ВВП становило 0,2 %;
- номінальний ВВП зріс на 8,2 % до 1408,9 млрд грн.

Заходи уряду, спрямовані на стабілізацію національної грошової одиниці, сприяли відновленню довіри населення до банківської системи та розширенню ресурсної бази банків. Загальний обсяг депозитів станом на 1 січня 2013 р. становив 572,3 млрд грн і зріс за 2012 р. на 80,6 млрд грн, або на 16,4 %.

Свідченням того, що урядом було обрано правильний курс на відновлення та підтримку економіки стало те, що у 2012 р. підвищено соціальні стандарти та забезпечено зростання рівня реальної заробітної плати на 14,4 %, що є найвищим показником за останніх шість років.

Уряд забезпечив повне фінансування на належному рівні підвищених протягом року соціальних видатків. У 2012 р. зросли соціальні стандарти:

- середньорічні розміри прожиткового мінімуму для працездатних осіб і мінімальної заробітної плати зросли на 14,0 % до 1098,1 грн;
- середньорічний розмір посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС зріс на 162,4 грн, або на 25,5 % до 799,8 грн;
- середній розмір пенсійних виплат зріс на 217,5 грн до 1470,7 грн.

У рамках реалізації соціальних ініціатив Президента України було відновлено поступову компенсацію громадянам втрат від знецінення грошових заощаджень та виплачено громадянам 4,6 млрд грн:

- перераховано на поточні рахунки вкладників у межах 1 тис. грн:
 - 4 млн 393 тис. 662 вкладникам на суму 4115,4 млн грн;
- проведено виплати спадкоємцям вкладників у межах 500 грн:
 - 895 тис. 802 спадкоємцям вкладників на суму 436,3 млн грн.

При цьому завдяки виваженій податково-бюджетній політиці вдалося втримати дефіцит бюджету України у 2012 р. на рівні меншому, ніж у деяких високорозвинених країнах Європи та світу:

- в Японії – 10,0 % ВВП;
- США – 8,7 % ВВП;
- Іспанії – 7,0 % ВВП;
- Франції – 4,7 % ВВП.
- Державний бюджет України був виконаний із дефіцитом 3,8 % ВВП.

Стабільність системи державних фінансів, виважена політика керування державним боргом дали змогу відновити довіру іноземних інвесторів до України та забезпечити доступ до зовнішніх ринків капіталу:

– державний борг на кінець 2012 р. становив 399,2 млрд грн, що на 27,8 млрд грн менше граничного рівня, встановленого законом про держбюджет та скорегованого відповідно до ст. 15 Бюджетного кодексу України;

– державний та гарантований державою борг становив 515,5 млрд грн, або 36,6 % ВВП, тобто перебуває на економічно безпечному рівні та відповідає критеріям, визначеним Бюджетним кодексом України (не вище 60 % ВВП).

Таким чином, бюджетна політика 2012 р. дала змогу забезпечити макроекономічну стабільність, підтримати зростання економіки України та підвищити рівень добробуту громадян (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 15.03*).

В Україні продовжуються весняно-польові роботи. Посівна триває в шести областях. На сьогодні вже понад 454 тис. га засіяні ярими зерновими культурами. Для проведення весняно-польових робіт в оптимальні агротехнічні строки сільгоспвиробники на 102 % забезпечені насінням, на 109 % – мінеральними добривами, на 98 % – протруйниками та на 80 % – засобами захисту рослин. Про це повідомив міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк.

На сьогодні посів ранніх ярих зернових та зернобобових культур здійснено на площі 454 тис. га, або 15 % до прогнозу.

«В АР Крим засіяно ярих культур на площі 90,9 тис. га, або 102 % від прогнозу, Одеській – 130,5 тис. га (69 %), Херсонській області – 126,9 тис. Га (82 %), Миколаївській – 59,4 тис. га (67 %), Запорізькій – 37,2 тис. га (17 %), Дніпропетровській – 5,9 тис. га (3 %) та Донецькій – 3,6 тис. га (2 %)», – поінформував керівник відомства.

Також на території України триває підживлення озимих зернових культур. Наразі воно здійснено на площі 4648 тис. га в 21-му регіоні України.

Нагадаємо, за попередніми даними регіонів, уся посівна площа під урожай 2013 р. очікується на рівні 27,6 млн га, або 100,4 % до рівня 2012 р. Площі зернових культур, за попередніми даними, становитимуть 16,2 млн га, або 58,8 %, що відповідає нормативам оптимального співвідношення культур у сівозмінах (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 18.03*).

Уперше за чотири роки в січні 2013 р. зафіксовано позитивне сальдо зовнішньої торгівлі України товарами.

У січні 2013 р. в Україні було зафіксовано позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами – у розмірі 15,8 млн дол., пише «Комерсант-Україна».

Останній раз воно відзначалося ще в січні 2009 р. (397,7 млн дол.).

Водночас у січні 2012 р. негативне сальдо було невелике – усього 60,5 млн дол.

Позитивна динаміка торгівлі пов'язана зі зниженням імпорту – його обсяги порівняно з січнем 2012 р. впали на 5,1 % (до 5,11 млрд дол.).

Основна причина цього – скорочення закупівель сировини на 20 %.

Ситуація з поставками українських товарів за кордон також залишається складною – у січні обсяг експорту скоротився на 3,7 % (до 5,12 млрд дол.).

Водночас такий спад практично повністю забезпечений різким скороченням валютної виручки металургів – обсяг експорту впав на 22,3 %, до 1,33 млрд дол.

«Реальне скорочення експорту в січні становило 7,5 %, проте одночасно знизилися і ціни на метал. При цьому виробництво сталі в січні у фактичних обсягах зросло на 1–1,5 %. Металурги формують склади, очікуючи поліпшення попиту вже з березня», – пояснив ситуацію аналітик ІК Eavex Capital І. Дзвінка (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2013. – 18.03).

Експерт рассказала, чего ждать от нового визита миссии МВФ. Визит Международного валютного фонда в Украину в сроки, озвученные еще в середине февраля, свидетельствует об отсутствии новых задержек в переговорах. Такое мнение в комментарии LB.ua выразила Е. Белан, главный экономист Dragon Capital.

«Мы ожидаем, что в результате нового раунда переговоров стороны согласуют основные количественные параметры, в частности величину повышения газовых тарифов для населения и теплокоммуэнерго. Не исключено, что в случае благоприятного исхода переговоров, стороны заключат соглашение о новой кредитной программе на уровне экспертов», – отметила она. Однако ожидать окончательного утверждения новой программы Советом директоров МВФ и выделения первого транша кредита стоит ожидать не ранее, чем произойдет повышение тарифов на газ и выполнение других предварительных договоренностей.

Напомним, предыдущая миссия фонда работала в Украине с 29 января по 12 февраля. Ее целью было начало переговоров по новому кредитному соглашению, в рамках которого Украина рассчитывает получить от МВФ около 15 млрд дол. Новый визит начнется 27 марта.

Повышение розничных цен на газ уже несколько лет является одним из главных требований фонда. Накануне предыдущего визита миссии в Кабмине заявили, что Украина готова пойти на дифференцированное повышение тарифов на газ для населения для достижения компромисса с МВФ. Однако как только миссия покинула Украину, президент Виктор Янукович пообещал не поднимать цены на газ ни для населения, ни для промышленности.

Эксперты полагают, что это может усложнить переговоры с фондом. Однако в правительстве с оптимизмом ждут нового визита представителей

фонда, надеюсь начать во время него подготовку меморандума о возобновлении сотрудничества.

Срок предыдущей программы сотрудничества с МВФ истек в конце 2012 г. По этому договору страна получила только только два кредитных транша на 3,4 млрд дол. Затем финансирование было заморожено из-за невыполнения требований фонда – повышения тарифов на газ для населения, консервативной бюджетной политики и перехода к гибкому валютному курсу (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 15.03).

На минулому тижні працівники державної служби ветеринарної медицини та співробітники ветеринарної міліції вилучили понад 9 т небезпечної продукції тваринного походження. Про це повідомили УНН у прес-службі Міністерства аграрної політики та продовольства.

«Минулого тижня працівники ветеринарної медицини та співробітники ветеринарної міліції перевірили 397 підприємств, діяльність яких пов'язана з обігом продукції тваринного походження. У результаті було вилучено 9231 кг продукції тваринного походження сумнівної якості. Через виявлені порушення призупинено роботу п'яти підприємств. Стягнуто штрафних санкцій на суму 29,9 тис. грн», – повідомили в прес-службі Мінагрополітики.

Крім того, зазначили в прес-службі, було перевірено 88 автотранспортних засобів під час транспортування тваринницької продукції. В Україні продовжують діяти мобільні групи у складі працівників ветеринарної медицини та співробітників ветеринарної міліції для забезпечення стабільної епізоотичної ситуації та продовольчої безпеки (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 18.03).

Украинский ПриватБанк начал развитие сети круглосуточных отделений, в которых клиентов будут обслуживать не банковские работники, а банкоматы и терминалы самообслуживания.

Как сообщили в пресс-службе банка, первые два таких отделения уже открылись в Днепропетровске. До конца мая в различных регионах страны будет работать больше сотни круглосуточных банковских офисов.

Как отметили в банке, пользоваться услугами таких отделений смогут только клиенты ПриватБанка – пропуском в отделения самообслуживания станет пластиковая карта. Для тех, кто будет впервые пользоваться подобной системой, в отделениях предусмотрены пошаговые инструкции по оплате услуг с помощью терминалов или получения перевода на карту (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 18.03).

В Україні впродовж 2012 р. здійснено консервацію 2,5 тис. га земель, з яких 1,3 тис. га шляхом заліснення та 1,2 тис. га – залуження. Загальна

площа земель, що потребують консервації, становить 1,1 млн га. З них: 644 тис. га – деградовані землі, 435,4 тис. га – малопродуктивні і 11,9 тис. га – техногенно забруднені.

Протягом минулого року здійснено будівництво або реконструкцію протиерозійних гідротехнічних споруд протяжністю 13,9 км на загальній площі 779,8 га.

Загалом в Україні необхідно здійснити будівництво або реконструкцію орієнтовно 535 протиерозійних гідротехнічних споруд, зокрема: 128 водоскидних споруд, 181 протиерозійний ставок, 198 споруд терасування схилів. Крім того, потрібно захистити землі, зокрема сільськогосподарського призначення, від ерозійних та інших несприятливих природних процесів на площі 1,7 тис. га загальною протяжністю 36,7 тис. км (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 18.03).*

В Украине объем оборота розничной торговли за январь – февраль 2013 г. составил 117 млрд 471,5 млн грн. Об этом сообщила Государственная служба статистики.

В сопоставимых ценах это на 14,8 % больше объема аналогичного периода 2012 г.

Самым большим оборот был в Киеве (15,57 млрд грн) и Донецкой области (11,04 млрд грн), наименьший – в Севастополе (1,36 млрд грн) и Черновицкой области (1,54 млрд грн). При этом наибольший рост объема оборота розничной торговли был в Винницкой (+18,7 %) и Запорожской (+18,5 %) областях. Отметим, объем оборота розничной торговли за 2012 г. составил 804,3 млрд грн, что в сопоставимых ценах на 15,9 % больше объема 2011 г. (*Finance.ua (http://news.finance.ua). – 2013. – 18.03).*

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Після фінансової кризи банки посилили правила видачі кредитів, тому українці вимушені позичати кошти у кредитних спілках під 90 % річних.

У кредитних спілках вимоги набагато м'якші. У більшості випадків, щоб стати членом кредитної спілки і отримати там позику, достатньо написати заяву і заплатити при цьому пайовий і членський внесок (від 1 грн до 500 грн).

За вихід із союзу вступний внесок не повертається. При цьому, як правило, там немає страховки, не так пильно перевіряється історія клієнта, але й ефективна ставка на кредит набагато вища, ніж у банків: 60–90 % в рік, проти стандартних банківських 30–45 % в рік.

«Це наші ризики, і ми закладаємо їх у відсотки», – пояснили в одній з таких спілок (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2013. – 18.03).

В Україні в лютому 2013 р. рівень безробіття зріс на 0,1 п. п. – до 2,1 % порівняно з показниками січня. Про це повідомляє Державна служба статистики, передає УНН.

За даними відомства, у лютому 2013 р. в Державній службі зайнятості було зареєстровано 589,1 тис. безробітних, з яких 469,1 тис. отримують допомогу з безробіття. При цьому середній розмір допомоги на одного безробітного в лютому становив 1,069 тис. грн.

Як повідомлялося раніше, за словами президента Українського аналітичного центру О. Охріменко, легалізація заробітної плати в Україні може призвести до зростання офіційного безробіття в країні з нинішніх 2 % до 5–7 % працездатного населення (*Українские Национальные Новости (http://www.unn.com.ua)*). – 2013. – 18.03).

В феврале текущего года в Украине промышленное производство сократилось на 6,0 %.

Об этом говорится в сообщении Государственной службы статистики Украины. По информации ведомства, спад промышленного производства в феврале 2013 г. по сравнению с февралем 2012 г. составил 6 %, с январем 2013 г. – 0,6 %, а по итогам января – февраля 2013 г. (против аналогичного периода 2012 г.) – 4,8 %.

Напомним, в январе 2013 г. промышленное производство сократилось на 3,2 % по сравнению с январем 2012 г. В Украине спад промпроизводства в декабре 2012 г. по сравнению с ноябрем 2012 г. составил 3,9 %, с декабрем 2011 г. – 7,6 %, а по итогам января – декабря 2012 г. (против аналогичного периода 2011 г.) – 1,8 %. В 2011 г. (январь – декабрь 2011 г. против января – декабря 2010 г.) промпроизводство в Украине выросло на 7,6 % (*УРА-Информ (http://ura-inform.com)*). – 2013. – 18.03).

Европейский парламент подавляющим большинством голосов отклонил проект бюджета Евросоюза на ближайшие семь лет, который был согласован руководителями стран-членов ЕС на февральском саммите.

Депутаты Европарламента заявили, что бюджет в его нынешнем виде неприемлем. После трудных переговоров на саммите было решено, что бюджет на 2014–2020 гг. должен быть урезан более чем на 3 % (*Електронні Вісті (http://elvisti.com)*). – 2013. – 14.03).

Программа международной антикризисной помощи Кипру составит 10 млрд евро вместо планировавшихся ранее 17 млрд.

Об этом сообщил 16 марта европейский источник в кулуарах продолжающегося уже более пяти часов внеочередного заседания Еврогруппы по Кипру. По его словам, Еврогруппа также рассчитывает, что в спасение Кипра от дефолта свой вклад внесет Россия, которая является одним из основных источников иностранных банковских депозитов этой страны.

В то же время, несмотря на сокращение объема программы помощи, источник заверил, что реструктуризация финансовой системы этой страны не затронет вкладчиков кипрских банков.

Тем временем, эксперты МВФ отмечают, что предоставление Кипру международной помощи в размере 17 млрд евро привело бы к увеличению госдолга этой страны до 145 % от ее ВВП – то есть до уровня, обслуживать который Никосия не сможет (*Электронні Вісмі (<http://elvisti.com>). – 2013. – 16.03*).

«Болезненными, но необходимыми» назвал президент Кипра сделку между странами Евросоюза, МВФ и кипрскими властями. Кипр стал пятой страной еврозоны, которой понадобилась финансовая помощь после Греции, Ирландии, Португалии и Испании.

Согласно условиям сделки, чтобы получить от ЕС финансовую помощь в размере 10 млрд, банки Кипра должны будут единовременно списать с каждого депозита, превышающего 100 тыс. евро, 9,9 %. Для вкладов на меньшую сумму ставка списания составит 6,75 %.

Вкладчики кипрских банков чувствуют себя обманутыми. Никосия обещает, что вместо потерянных вкладов владельцы счетов получают акции банков. Однако из-за кризиса Кипр, вероятно, потеряет титул «оффшорного рая».

По мнению аналитиков, больше всего при этом пострадают российские вкладчики. Точная сумма депозитов российских граждан в банках Кипра неизвестна, но эксперты оценивают их в сумму от 8 до 35 млрд евро.

«Есть определенный позитив в сложившейся ситуации с точки зрения российского правительства, – считает российский экономист Н. Петров. – Теперь условия для хранения денег на Кипре станут более жесткими и невыгодными, а это согласуется с идеей деоффшоризации, с которой Путин выступает уже довольно долгое время.»

В 2011 г. Россия уже выделила Кипру 2,5 млрд евро. Теперь Никосия запросила еще 5 млрд. Однако на этот раз Москва отказалась, посчитав, что ЕС должен найти решение финансовых проблем острова (*Euronews (<http://ru.euronews.com>). – 2013. – 18.03*).

18 марта власти Кипра намерены утвердить принудительное списание части средств вкладчиков банков страны. По мнению руководства страны, это должно уберечь систему от массового снятия депозитов. Также отмечалось, что власти Кипра перенесли срок открытия банков с 18 на 19 марта, однако, скорее всего, как пишут местные СМИ, они не начнут работу в ближайшие дни.

...Украинские СМИ подсчитали, что украинские инвесторы могут потерять от инициативы кипрских властей около 2 млрд евро. Однако, по мнению экспертов, это не активизирует возврат средств украинских вкладчиков в Украину. Если человек решил, что его сбережения должны храниться за рубежом, то они останутся там, а средства могут быть направлены в другие страны с мягким налоговым законодательством, которым не грозит банкротство, – подчеркивают эксперты. Новый налог, предположительно, коснется и физических, и юридических лиц, как резидентов, так и нерезидентов, то есть всех клиентов 16 кипрских банков и 27 филиалов иностранных банков. Европейский центральный банк уже направил на Кипр двух своих представителей, чтобы заверить кипрские банки, что они получают необходимую поддержку ЦБ. Местные эксперты говорят, что сразу после открытия банковских отделений кипрские вкладчики начнут забирать свои деньги в массовом порядке, так как будут опасаться за их сохранность (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 18.03*).

Евросоюз должен поспешить с проведением реформ в финансовом секторе, считают эксперты МВФ. В докладе фонда говорится, что еще в текущем году следует принять решительные меры.

Международный валютный фонд призвал Европейский Союз еще в течение 2013 г. провести реформу банковского сектора и органов финансового надзора. В первую очередь следует позаботиться о том, чтобы финансовые институты привели в порядок свои балансы, говорится в докладе фонда о стабильности финансовой системы Евросоюза, составленном по заказу ЕС.

Следующим шагом должно стать создание Брюсселем единой системы финансового надзора, чтобы усилить еврозону и единый внутренний рынок, полагают в МВФ. Также предлагается выработать общеевропейские правила на случай банкротства банков, передает агентство AFP.

В докладе отмечается, что все эти меры должны быть приняты до конца текущего года. К середине года, по мнению валютного фонда, необходимо представить планы по созданию европейского банковского союза.

Кроме того, говорится в докладе, сотрудники национальных органов финансового надзора не должны оберегать банки в своей стране от жесткого контроля – как это уже случалось в Германии и Италии. Об этом сообщает Deutsche Welle (*Электронні Вісти (<http://elvisti.com>). – 2013. – 16.03*).

Очередной транш помощи международным кредиторам получит Португалия. Как заявил в Лиссабоне министр финансов страны В. Гашпар представители «тройки» – Еврокомиссии, Европейского центрального банка и Международного валютного фонда разрешили перечислить 2 млрд евро.

Обосновывая принятое решение, эксперты сослались на «беспримерные успехи», достигнутые правительством в Лиссабоне в ходе реализации программы жесткой экономии. В целом в рамках пакета финансовой помощи Португалия, переживающая самый острый за минувшие 40 лет кризис, должна получить 78 млрд евро, напоминает агентство AFP (***Электронні Вісті (<http://elvisti.com>). – 2013. – 16.03***).

Демонстрацию протеста против мер жёсткой экономии провели профсоюзы у здания Европейского Совета в Брюсселе в день открытия саммита ЕС. Люди заявляют, что пришла пора изменить курс на сокращение расходов, который, как они утверждают, лишь усугубляет экономический кризис в Евросоюзе и разрушает систему социальной защиты: «Эта Европа преступным и бесчеловечным образом повергает в нищету все народы в ЕС». «Мы ясно видим из этой ситуации, что пытаются разрушить систему социального страхования, все социальные завоевания, за которые сражались наши деды». Прогнозы Еврокомиссии говорят в поддержку точки зрения профсоюзов. Еврозону ждёт рецессия, экономический спад может достичь 0,3 %, а уровень безработицы, как ожидается, к концу года превысит 12 % (***Euronews (<http://ru.euronews.com>). – 2013. – 15.03***).